Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100520

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісняк Андрій Євгенович

2. Lisniak Andrii Yevhenovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-03-2021

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.883.006

Повне найменування юридичної особи: Університет банківської справи

Код за ЄДРПОУ: 34716922

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет банківської справи

Код за ЄДРПОУ: 34716922

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.55

Тема дисертації:

1. Механізм забезпечення фінансової безпеки комерційних банків

2. Mechanism for providing commercial banks' financial security

Реферат/анотація:

1. У дисертації проведено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення актуального наукового завдання, що полягає в уточненні теоретичних засад, обґрунтуванні методичних підходів та розробці організаційно-методологічних положень формування механізму забезпечення фінансової безпеки комерційних банків. Охарактеризовано понятійно-категоріальний апарат забезпечення фінансової безпеки банку, а саме уточнено зміст поняття «фінансова безпека», що розглядається як динамічний фінансовий стан банку, що характеризується стабільною захищеністю його фінансових інтересів від ідентифікованих ендогенних і екзогенних загроз та здатністю забезпечувати реалізацію своїх фінансових інтересів, місії і завдань, а також власний розвиток достатніми обсягами фінансових ресурсів. В роботі удосконалено структуру фінансової безпеки банку шляхом виокремлення кредитної, ресурсної, інвестиційної, валютної, розрахунково-платіжної складових, що, на відміну від існуючих підходів, уможливлює ідентифікацію основних загроз у розрізі функціональних складових фінансової безпеки та застосування заходів, що забезпечують усунення цих загроз. Встановлено, що на рівень фінансової безпеки банку впливають як окремі

чинники, що являють собою певну умову, що впливає на фінансову безпеку, в тому числі й позитивно, так і загрози, що виступають потенційними негативними результатами впливу на фінансову безпеку. На цій підставі обгрунтовано доцільність розмежування понять «чинник фінансової безпеки» та «загроза фінансовій безпеці». Удосконалено класифікацію чинників впливу на фінансову безпеку банків завдяки виокремленню такої класифікаційної ознаки, як середовище впливу, що базується на проведеному аналізі тенденцій фінансової цифровізації, та, на відміну від наявних, включає цифрові чинники впливу. Такий підхід дає змогу підвищити обґрунтованість визначення ступеня і характеру впливу цифрових технологій на рівень фінансової безпеки банку та дозволяє розширити інструментарій її забезпечення. Удосконалено класифікацію загроз фінансовій безпеці банків за допомогою доповнення традиційно вживаних класифікаційних ознак такими, як форма збитку, імовірність здійснення, ступінь негативного впливу наслідків, сфера виникнення, що сприяє обґрунтованій реалізації комплексу заходів з її забезпечення. Досліджено теоретичні аспекти формування механізму забезпечення фінансової безпеки банку, який розглядається як системна сукупність організаційної структури, принципів, методів, технологій, важелів та інструментів, завдяки яким забезпечуються найвищі результати фінансової діяльності банку та мінімізація впливу загроз в процесі досягнення фінансових інтересів як в короткостроковому, так й у довгостроковому періоді. На відміну від існуючих визначень таке трактування враховує структурну організацію та мету функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки банку. Розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності забезпечення фінансової безпеки банку на основі формування стратегії забезпечення фінансової безпеки банку, що, на відміну від існуючих підходів, включає модель вибору та реалізації стратегії (стратегія зростання, вибірково-посилююча стратегія, пристосувальна стратегія, трансформаційна стратегія або комплексно-убезпечуюча стратегія) залежно від фактичного рівня фінансової безпеки банку (абсолютна безпека, нормальний, передкризовий, кризовий, небезпечний) та містить перелік заходів в розрізі функціональних складових фінансової безпеки, які сприятимуть ефективному розвитку банку в умовах невизначеності та існуючих загроз. Із застосуванням когнітивного моделювання розроблено модель оцінювання фінансової безпеки банку, формалізація причинно-наслідкових зв'язків у якій отримала вигляд мережі позитивно причинних і негативно причинних зв'язків між 16-ма концептами зовнішнього та внутрішнього середовища. Методичний підхід передбачає застосування сценарного аналізу (імпульсного моделювання) можливої динаміки прогнозної зміни фінансової безпеки з урахуванням впливу концептів, побудову альтернативної матриці управлінських впливів щодо забезпечення фінансової безпеки банку при різних станах зовнішнього середовища, та дає змогу здійснити вибір найкращої стратегії з набору сценарних альтернатив прийняття управлінських рішень на основі критерію максимізації математичного сподівання корисності. Розроблено організаційно-методичні засади використання бенчмаркінгу як інструменту забезпечення фінансової безпеки банку, що дозволяє на основі аналізу індикатора фінансової стійкості Z-Score та порівняння з показниками однорідної групи банків визначити кращі результати роботи банку, виявити резерви підвищення фінансової безпеки банку та на основі Збалансованої системи показників (BSC) розробити напрями досягнення необхідного рівня фінансової безпеки банку. Ключові слова: комерційний банк, фінансова безпека, забезпечення фінансової безпеки, механізм забезпечення фінансової безпеки, загрози фінансовій безпеці, чинники фінансової безпеки, рівень фінансової безпеки.

2. The theoretical generalization was carried out and a new approach to solving a scientific problem of improving the mechanism for providing banks' financial security in Ukraine was proposed in the dissertation. The conceptual and categorical apparatus of ensuring the financial security of the bank is characterized, namely the content of the concept of "financial security" is specified. It is considered as a dynamic financial condition of the bank, characterized by stable protection of its financial interests from identified endogenous and exogenous threats and the ability to ensure the implementation of its financial interests, mission and objectives, as well as its own development with sufficient financial resources. In the study, the structure of the bank's financial security was improved. Credit, resource, investment, currency, settlement and payment components have been identified, which, in contrast to existing approaches, allows the identification of major threats in terms of functional components of financial security and the application of measures to address these threats. It is established that the

level of financial security of the bank is affected by factors that represent a certain condition that affects financial security, including positive, and threats that are potential negative consequences of the impact on financial security. On this basis, the expediency of distinguishing between the concepts of "financial security factor" and "threat to financial security" is substantiated. The classification of factors influencing the financial security of banks has been improved due to the separation of such a classification feature as the environment of influence, which is based on the analysis of financial digitalization trends, and, unlike existing ones, includes digital factors. This approach makes it possible to determine the nature of the impact of digital technologies on the level of financial security of the bank and allows expanding the tools of its provision. The classification of threats to the financial security of banks has been improved by supplementing the traditionally used classification features such as the form of damage, probability of implementation, the degree of negative impact, the scope, which contributes to the sound implementation of a set of measures to ensure it. Theoretical aspects of the formation of the mechanism of financial security of the bank are studied. It is considered as a system set of organizational structure, methods, technologies and tools, which ensure the highest results of the bank's financial activities and minimize the impact of threats in the process of achieving financial interests in the short and long term. In contrast to the existing definitions, this interpretation takes into account the structural organization and purpose of the mechanism for ensuring the financial security of the bank. It is substantiated that the concept of the Balanced Scorecard (BSC) should be used to assess the financial security of the bank, which aims to overcome the shortcomings of the static approach of the balance sheet, supplementing them with non-financial indicators. The mechanism of ensuring the financial security of the bank should be implemented on the basis of the development of an appropriate strategy. It includes a model for selecting and implementing a strategy (growth strategy, selective strengthening strategy, adaptation strategy, transformation strategy or comprehensive security strategy) depending on the actual level of financial security of the bank (absolute security, normal, pre-crisis, crisis, dangerous). It contains a list of measures that will contribute to the effective development of the bank in conditions of uncertainty and existing threats. A model for assessing the financial security of the bank has been developed. It involves the use of scenario analysis (impulse modelling) of changes in financial security, taking into account the impact of concepts, building an alternative matrix of management influences to ensure the financial security of the bank in different environmental conditions. Organizational and methodological principles of using benchmarking as a tool to ensure the financial security of the bank have been developed. This allows determining the best results of the bank's work based on the analysis of the Z-Score financial stability indicator and comparison with the indicators of a homogeneous group of banks, to identify reserves for improving the bank's financial security and to develop directions for achieving the required level of financial security. Key words: commercial bank, financial security, factors of influence on commercial banks' financial security, threats to commercial banks' financial security, mechanism for providing commercial banks' financial security, level of commercial banks' financial security'.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смовженко Тамара Степанівна
2. Smovzhenko Tamara Stepanivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Болгар Тетяна Миколаївна
2. Bolgar Tetiana Mykolayivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підхомний Олег Михайлович
2. Pidhomny Oleh Mykhaylovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хуторна Мирослава Емілівна
2. Khutorna Myroslava Emilivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовчак Ольга Дмитрівна
2. Vovchak Olha Dmytrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Пантєлєєва Наталія Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Пантєлєєва Наталія Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності



Юрченко Т.А.